

ගුරු සේවා ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව 3වන පන්තියේ ගුරුවරුන්
1 වන හා 11වන කාර්යක්ෂමතා කඩුම් සඳහා ගුරු අත්පෙළ

අංක - 14 මතෝවිද්‍යා උපදේශනය

සැකසුම

එල්.එම්. ව්‍යවත් මෙය
ප්‍ර. එදිරිසිංහ මයා

01. මොඩියුලයේ නම - මතොවිද්‍යා උපදේශනය
 02. අරමුණ - පාසල් ගුරුවරයෙකු තුළ තිබිය යුතු උපදේශන කුසලතා හා ගුණාග වර්ධනයට යොමු වෙයි
 03. අපේක්ෂිත එලය
 - උපදේශනය යන සංකල්පයේ අන්තර්ගත ප්‍රධාන ලක්ෂණ තුනක් පැහැදිලි කරයි.
 - උපදේශනය සහ උපදෙස් දීම අතර ඇති වෙනස්කම් උදාහරණ සහිතව ඉදිරිපත් කරයි
 - උපදේශන ක්‍රියාවලියේ විකාශනයට දායකවූ දාර්ශනිකයන්ගේ අදහස් සංස්ක්ධාත්මකව විග්‍රහ කරයි
 - උපදේශනය පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනයට දායකවන ආකාරය සෙවීමට කැමැත්ත පළ කරයි
 - පාසලට උපදේශන ක්‍රියාවලියක් අවශ්‍ය බවට ප්‍රධාන හේතුන් පහක් ඔස්සේ කරුණු දක්වයි
 - පාසල් උපදේශන සේවාලේ ප්‍රධාන අරමුණු පැහැදිලි කරයි
 - පාසල් ගුරුවරයෙකු තුළ තිබිය යුතු උපදේශන ගුණාග හා කුසලතා පුදරණය කරයි
 04. අන්තර්ගතය
 - 4.1 හැදින්වීම

හයවන සංවර්ධනයේ නියමුවා මෙන්ම ක්‍රියාකාරී පාර්ශවකරුවෙකු වන පුද්ගලයාට කායික සම්බරණාව මෙන්ම මානසික සම්බරණාවද අත්‍යවශ්‍යය. එසේ වුවද පුද්ගලයා උපදේශ සිට මියයන මොහොත දක්වා ම ඔහු / ඇය ගැටෙන, ඇසුරු කරන, සහභාගිවන, සම්බන්ධතා පවත්වන, පුද්ගලයින්, කණ්ඩායම් අවස්ථා පිළිබඳ ව සංඡනන නිසා ඔහු / ඇය මානසික ව්‍යාකුලතාවයකට පත්වීමට ඉඩ ඇත. සංකීරණ සමාජ රටාව තුළ ඒ සඳහා බෙහෙවින් ම ඉඩ ප්‍රස්ථා බහුලව ඇත. එමනිසා පුද්ගලයා එවැනි ගැටළ සහගත අවස්ථාවකට මූහුණ පැමෙන් සිදුවන මානසික අසම්බරණාවෙන් මිදිමට හැක්වන්නේ එම ගැටුලු සහගත තන්ත්වය නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමට එයට සාර්ථකව මූහුණුවීමට පුද්ගලයා බලසම්පන්න කිරීමයි.
- එම කාර්යයේ දී ගුරුවරයාට සුවිශේෂී කාර්යය හාරයක් පැවරෙන බැවින් ප්‍රථමයෙන් ම ගුරුවරයා ශක්තිමක් වීම අවශ්‍යය. ඒ සඳහා සැකසුණු මෙම ඉගෙනුම කට්ටලයෙන් උපදේශන සංකල්පයේ ස්වභාවය, උපදේශන

ක්‍රියාවලියේ ආරම්භය හා විකාශනය, උපදෙස් දීම හා උපදේශනය අතර ඇති වෙනස, පාසලට උපදේශන සේවක අවශ්‍යතාව, පාසල් ගුරුවරයෙකු තුළ තිබිය යුතු උපදේශන ගුණාග හා කුසලතා යන මාත්‍රකා පිළිබඳ ව සැයි පහක් ඔස්සේ අත්දැකීම් ලබාදීම අපේක්ෂිතය.

මෙම කරුණු හැදුරිමෙන් අපේක්ෂා කරනුයේ ගුරුවරයා පුදෙක් උපදේශන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ව නායාධික දැනුම ලබා ගැනීමෙන් සිමා නොවී එම දැනුම පදනම් කරගෙන තම පන්ති කාමරයේ මුණ ගැසෙන විවිධ මානසික ව්‍යාකුලතා වලින් එනම් ඩිනිකා, කාංසාව මෙන්ම ඉදිරිපත් නොවීම, වගකීම හාර නොගැනීම ආදිය නිසා පසුබැමකට ලක්ව සිටින සිසුන් හඳුනා ගනිමින් එම තන්ත්වයන් ගෙන් මිදීමට අවශ්‍ය ගක්තියක් ලබාදීමයි.

5. අමතර ක්‍රියාකාරකම්

1. ශ්‍රී ලංකාවේ උපදේශන සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහායන වන ආයතන සහ එමගින් ඉටුකරන කාර්ය භාරය පිළිබඳ තොරතුරු එක්ස්ස් කරනන
2. ඔබගේ පන්ති කාමරයේ / පාසල් සිසුන් මුහුණපා ඇති ගැටළ විසඳා ගැනීම යදා සිසුන්ට සහායවීමට ලමා ආරක්ෂ හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ සහාය ඇතිව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන්න.

6. අමතර කියවීම්

Patterson, Osipove – Tossy, Theories of Counseling

රණවකල D.S. () උපදේශනය හා මනෝ ප්‍රතිකාරය

කාරියවසම් තිලෝකසුන්දරි () අධ්‍යාපන මාර්ගෝපදේශනය හා උපදේශනය
අධ්‍යාපන රෝලන්දී සහ අධ්‍යාපන අරුන්දතී (2011)

අධ්‍යාපන මාර්ගෝපදේශය හා උපදේශනය

අධ්‍යාපන, බොරනි (2000) මාර්ගෝපදේශය හා මාර්ගෝපදේශකරණ නායාය හා

ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ගුරු දෙගුරුන්ට අත්පොතක්

අදුමුවුම 1

අත්පත්‍රිකාව - 1

උපදේශනය

Counseling

උපදේශනය යනු

- පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු අතර පවතින ගතික, එලදායී සම්බන්ධතාවයකි. Richard Nelson & Jones
- උපදෙස් දීමේ සිට මනෝ ප්‍රතිකාරය දක්වා පැතිරෙන ක්‍රියාවලියකි.
- පුද්ගලයාට ගක්තිය ලබාදෙන ක්‍රියාවලියකි. Edwin Herr & Crammer Stanly
- පොද්ගලික විභව්‍යතාවයන්ගේ උපරිම සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් ආධාරක සේවාවකි. කෙනත් හොඳිව
- අනෙකුතා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලියකි. ගැටුලු විසඳීමෙන් විවෘතයන් අතරින් යමක් තේරුම් ගැනීමෙන් පුද්ගලයාට ආධාර කිරීමකි. බරකක් හා ස්ටේපයර

උපදේශය සහ උපදේශනය අතර වෙනස හැඳුනා ගැනීම

උපදේශය	උපදේශනය
Advice	Counseling
<ul style="list-style-type: none"> පොද්ගලික අත්දැකීම් හා දැනුම අනුව කරන්නකි උපදෙස් සැපයීම කෙටි කාලීන ක්‍රියාවලියකි 	මනෝවිද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලියකි දිගුකාලීන ක්‍රියාවලියකි

<ul style="list-style-type: none"> • උපදෙස් දෙන්නා හා ලබන්නා අතර සම්බන්ධය ඉහළ සිට පහලට දිගානත වූවකි • උපදෙස් දීම සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියකි 	<ul style="list-style-type: none"> • උපදේශනයේ දී වඩා වැදගත් වන්නේ උපදෙස් ලබන්නාගේ මතය හා තීරණයයි • උපදේශනය විශේෂිත තු සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියකි
උපදේශය Advice	උපදේශනය Counseling
<ul style="list-style-type: none"> • උපදේශය පෙරද්ගලික ආකල්ප අදහස් අනුව ක්‍රියාත්මක වන්නකි • උපදේශය සම්පූද්‍යාධිකව ක්‍රියාත්මක වන්නකි 	<ul style="list-style-type: none"> • උපදේශනය පිළිගත් දාර්ශනික පදනමක් මත ක්‍රියාත්මක වන අරමුණු සහගත ගතික සම්බන්ධතාවයකි • උපදේශනය වර්තමානයේ මෙන් ප්‍රතිකාර දක්වා දියුණු වූවකි

අදුමු මූල්‍ය 2

සිද්ධි අධ්‍යාපන වාර්තා

දැනට 11 වන වසරේ ඉගෙනුම ලබන පාසල් ශිෂ්‍යයකු වූ පියල් 10වන වසරේ ඉගෙනුම ලබද්ද විෂය දස්කම් පෙන්වූ ශිෂ්‍යයෙකි. දැනට මාස කීපයක සිට ඉගෙනුම ලබන විෂයය කරුණු අමතන වන බව පන්ති භාර ගුරුතුමියට පැවසුවේ ය. පන්ති භාර ගුරුතුමිය එම පාසල් ශිෂ්‍ය උපදේශකවරියට මෙම ගැටළුව විසඳීම සඳහා පියල් යොමු කළේ ය. ඔබ එම පාසල් උපදේශකවරිය නම් පියල්ගේ ගැටළුව විසඳීම සඳහා උදව් කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පැහැදිලි කරන්න.

10වන වසරේ ඉගෙනුම ලබන නිසන්සලා නිශ්චලිද දැරියකි. ඇය ප්‍රසිද්ධ කාන්තා විද්‍යාලය ඉගෙනුම ලබයි. මිතුරන් අතරේ දී පවා එතරම් ඉදිරිපත්වීමේ හැකියාවක් නොපෙන්වූ අතර පොත පන් වැඩට ඇපුණු බවක් පෙනුනි. අමුත්තන් ඉදිරියට යුමේ බයක් නිබුණු නිසා ගෙදරට අමුත්තකු ආ විට කාමරයට වි සිටිම ඇගේ සිරිත විය. සමහර අවස්ථා වලදී අමුත්තන් ඉදිරියේ කුමක් කළයුතු ද, කෙසේ හැසිරිය යුතු ද ආදි වශයෙන් ඇය වික්ෂිප්ත වූවාය. ඇය මෙම තත්ත්වය මග හරවා ගැනීම සඳහා උපදේශක සේවාලාභීන් කටයුතු කරන්නේ කෙසේදැයි සාකච්ඡා කර ඉදිරිපත් කරන්න.

තිසුරි නම් දැරිය 1 ග්‍රේන්ඩයට ඇතුළු කර දැනට සති තුනක් පමණ වේ. ඇය මේ දක්වාම මවගේ ඇගේ එල්ලි අඩමින් මව සමග රැදෙන්නට උත්සාහ කරයි. ඉදිහිට හෝ පන්තියේ වැඩකට සහභාගි වන්නේ මවගේ ඇක්කේ ඉදගෙනය. පන්තිහාර ගුරුතුමියට මෙම ගැටළුව මගහැර විමට සුදුසු උපදේශනික වැඩ පිළිවෙළක් සාකච්ඡා කරන්න.

ප්‍රියාණි 13 වසරේ ඉගෙනුම ලබන ශිෂ්‍යයාවකි. ඇයට උසස් පෙළ විභාගයට මුහුණු දීමට ඇත්තේ තව මාස 06 කි. ඇගේ මව මැද පෙරදිග රැකියාවකට ගොස් අවුරුද්දකි. ප්‍රියාණි බාල සහෝදර සහෝදරියන් හතර දෙනෙකි. බාලම නැගණිය 3වන ග්‍රේන්ඩය ඉගෙනුම ලබයි. මව

රට තැර දා ගිය පසු පියා බිමට ඇතිවැනි වී ඇත. මේ නිසා ගේ දොර සියලු කටයුතුවල වගකීම් ඇයට පැවති ඇත. ය බෝ වී නිදා ගැනීමටත්, පාන්දින් අවදි වීමටත් ඇයට සිදුවී ඇත. මේ නිසා පාසල් දී නිතර නිදමත ගතියෙන් පෙළෙන ඇයට පාඩම් අවධානය රදවා ගැනීමට අපහසු වී ඇත. ඉගෙනුම් කටයුතු දුරකථන නිසා ගුරුවරුන්ගෙන් දොස් අහන්නට සිදුවූ වාර බොහෝ ය. මුතක සිට ඇය තදබල හිසරදයකින් පෙළෙන අතර භුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාවයක් ගැනාද පවසයි. මෙවැනි තත්ත්වයන්ට තුමුදුන් සාධක සාකච්ඡා කර ප්‍රියානිගේ ගැටළුව විසඳීමට උදවා කිරීමට සුදුසු වැඩ පිළිවෙළක් යෝජනා කරන්න.

අමුණුම - 3

අත් පත්‍රිකාව 2

උපදේශනයේ අවශ්‍යතාවය

- සමාජ ආර්ථික සංස්කෘතික වෙනස්වීම්
- පවුල් සංස්ථාව ආග්‍රිත ගැටළු
 - දෙමාපිය ආග්‍රිත ඇසුර අඩුවීම
 - බිඳුන පවුල්
 - පවුල් ගැටළු
- පාසල හා විෂයමාලාව ආග්‍රිතව අධ්‍යාපන ගැටළු
- යොමුන්විය සහ සම වයස් කණ්ඩායම් ආග්‍රිත ගැටළු
- තාක්ෂණික දියුණුව ආග්‍රිත ගැටළු
- පුද්ගලයා ආග්‍රිත සාධක
- ගෘහස්ථ ප්‍රව්‍යෙන් වය ආග්‍රිත ගැටළු
- මත්දුව්‍ය ඇතිවැනිවීම ආග්‍රිත ගැටළු
- ලිංගිකත්වය පිළිබඳ ගැටළු
- ප්‍රමා හිංසනය සහ අපයෝගනය ආග්‍රිත
- විවිධ ව්‍යසනයන් ආග්‍රිතව මතුවන ගැටළු
 - ස්වාභාවික විපත්
 - යුධ බිඳුව
- වැඩිලෝකය ආග්‍රිත ගැටළු
- වෙනත් කාලීන ගැටළු

අශ්‍රුණුම - 4

අත් පත්‍රිකාව 3

උපදේශනයේ පරමාර්ථ Goals

සංවර්ධනය : කායික, මානසික, වින්තලේගිය, සමාජයේ, සඳාචාරාන්මක, හාජාමය,
Prevention සෞන්දර්යාන්මක, වාලක යන සියලු අංශවල සංවර්ධනය

වැළැක්වීම : ගැටළ ඇතිවීමට පෙර ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග

Prevention * දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

* කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන්

යොමු කිරීම : අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව ප්‍රතිකාර සැපයෙන ආයතන

Refer (රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන ආයතන පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම)

ප්‍රතිකාර : පුද්ගලයා මුහුණ දෙන ගැටළ ඇසුරින් මැදහත් වියහැකි ගැටළ හඳුනා

Therapy ගෙන ඒය විසදා ගැනීමට උපදේශන ප්‍රතිකාර ලබාදීම

- ප්‍රජානන ප්‍රතිකාර

- වර්යා ප්‍රතිකාර

උපදේශනයේ අරමුණු

- පුද්ගල සංවර්ධනය ඇති කිරීම
- වර්යාමය වෙනසක් ඇති කිරීමට සහායවීම
- අනියෝගවලට මුහුණදීමේ හැකියාව වර්ධනය
- එලදායී තීරණ ගැනීමට පුරුදු කිරීම
- අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා දියුණු කිරීම
- අයහපත් පුරුදු වලක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ගක්තිය ලබාදීමට උද්වී කිරීම

- සේවාලාභියාගේ විහාරය මතු කිරීම හා එවා වර්ධනය

ඉලක්ක :

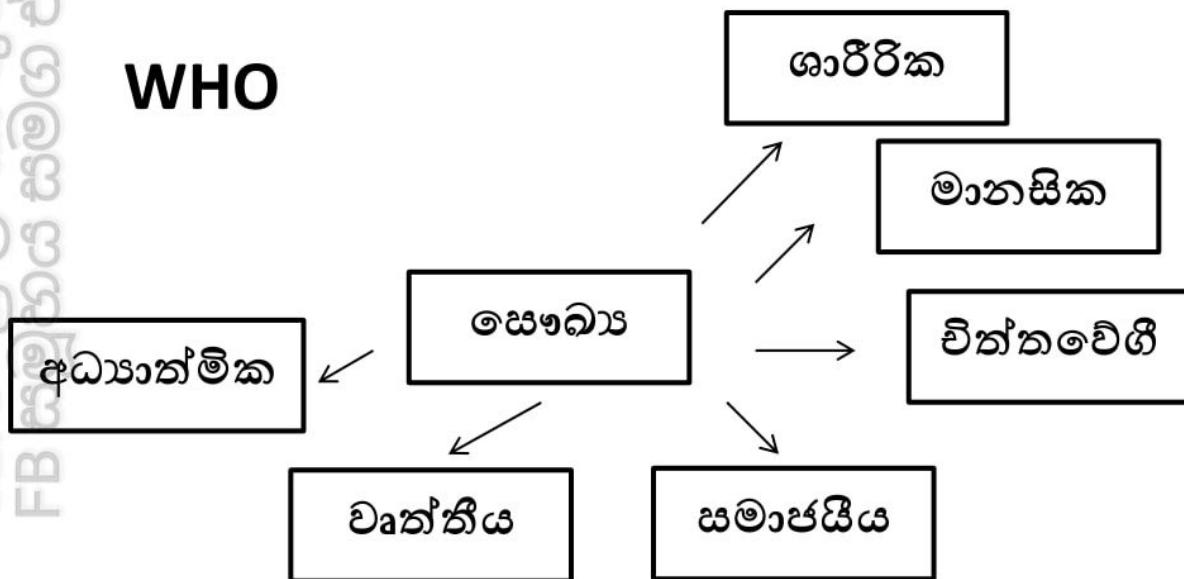
සංවර්ධනය	-	Development
වැළැක්වීම	-	Prevention
යොමු කිරීම	-	Refer
ප්‍රතිකාරය	-	Therapy

උපදේශනයේ විවිධ ක්ෂේත්‍ර

(Fields of Counseling)

- මනෝච්ඡාත්මක උපදේශනය (Psychological Counseling)
- අධ්‍යාපනික උපදේශනය (Educational Counseling)
- වෘත්තීය උපදේශනය (Vocational Counseling)
- ජාත්‍යාලී උපදේශනය (Family Counseling)
- ලිංගික උපදේශනය (Sexual Counseling)
- ව්‍යුහ උපදේශනය (Trauma Counseling)
- මත්දවා උපදේශනය (Drug Counseling)
- කාන්තා උපදේශනය (Women Counseling)
- සෞඛ්‍ය උපදේශනය (Health Counseling)

WHO

ලපදේශන සේවාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය

රාජ්‍ය අංශය

- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
- ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය
- කමිකරු අමාත්‍යාංශය
- අධිකරණ අමාත්‍යාංශය
- වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය
- ලමා ආරක්ෂක හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය
- සමෘද්ධි අමාත්‍යාංශය
- ලමා රක්ෂණ අධිකාරිය
- ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය යටතේ
 ත්‍රිවිධ හමුදාව
- ශ්‍රී ලංකා පොලීස් දෙපාර්තමේන්තුව
- ශ්‍රී ලංකා බන්ධනාගර දෙපාර්තමේන්තුව

රාජ්‍ය නොවන

- නිදහස් වෙළෙද කළාපය
- ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය හා පවුල් සංවිධාන සංගමය
- පල්ලිය
- ආලෝකය පවුල් ලපදේශන හා ලිංගික ගැටලු
- FRC පුනරුත්ථාපන ලපදේශන මධ්‍යස්ථානය
- සුමිත්‍රයේ දුම්බැවි හා මත් නිවාරණය
- ලයින් ආයතනය

- සින් සවිය

1994 කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය උපදේශනය පිළිබඳ පූජාත් උපාධි පාඨමාලාව

- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය - ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
- රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලය
- ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය
- මහෝච්චලා අධ්‍යාපන ආයතනය